

ВКП(б) Мишкан Райкомы да РИК-ын органжа
вич кэчэш ПОРЫК ЛЭКТЭШ

Газет яки
ик ийлан 5 тэнгэ,
6 тылзылан 3 т.

Адрес: БАССР,
дер. Мишкяно.

СОВЭТ-ВЛАК ЧРЭЗВЫЧАЙНЭ СЙЭЗДЛАН САЙ ЙАМДЫЛАЛТАШ

(РИК прэдседатэль Тажэдинов йолташын статйажэ.)

Октябрын 30-жо Мишкан район совет-влакын 4-шэ чрэзвычайнэ сйээдшэ почылтэш.

Совет-влак чрэзвычайнэ сйээдем сай йамдылалташ ден ваш лийшашлан, районштына октябрын 8-ж гыч 12-шо мартэ йал совет прэдседатэль, колхоз вуйлатышэ-влак кустовой совешаньэ да октябрын 10-жо йал совет сэкретар-влак оргсовешаньэ эртаралтэ. Ты совешаньэ-влакын тўн йодышыт сталинский Конституцо проект лончылмаш, район да Всэбашкирскэ совет-влак чрэзвычайнэ сйээдлан йамдылалташ-влак лийыч. Октябрын 10-жо гыч 15-шэ мартэ сайлышэ-влак пумо наказ илышыш кузэ пурталтым, тыршышэ шэмэр массэ сайлэн кодымо депутат-влак пашам кузэ ыштэн толмым генеральнэ тэкшырмаш эртаралтэ да октябрын 15-ж гыч 20-ж мартэ тыршышэ массын чумыр погынымашышт-влак эртышт. Ты погынымаш-влакыштэ шэмэр массэ ышкэнжын й б р а т ы м э вождышо Сталин йолташ ыштэн лукмо Конституцо проектым, кумдан лончылэш, тунэмаш, сэкций, депутат группо-влак отчетыштым колышто.

Историческэ документ улшо Конституцо проект кумдан лончылмаш, тунэмаш массылан школ улэш. Массын шинчымашыжым шара, кугыжаныш управленьэ искусствылан тунукта. Тывэч палэ: массын чумыр погынымашыш толмо процентшэ кыкшо. Конституцо проект лончылмо погынымашлаштэ тудын политик активносыжо кушкэш, у нблталалташ-влак ыштымашкэ адакат кумдан чумыргат.

Чыла эртарыме погынымаш-влакышкэ 85-90 процент толыт да погынымаш пэтыралтмашкэ и к т а т мовгышкыжб кайышэ ышлий. Погынымашыш толшо-влак, йал совет члэн-влак с т а х а н о в движэным организавташ, шараш, производствышто п а ш а дисциплиным лянгыдемдымаштэ кузэ полшэн, кузэ тудо колхозник-влакым улан да культуран илыш ыштышаш вэрч полышым пумо нэргэн трэбтылат да йодыш-влакым пуат.

Чумыр погынымаш-влак пугыракшым Мишкан, Куго-Шадэ йал совет-влакыштэ сай организавташымэ. Наказ-влак рамкылан, кой-

мо вэрэш сакалтын. Чыла колхозыштат пырдыж гэгэт-влак луктылтыч. Чумыр погынымаш эртарыме гыдымлан буфет, чай йуктымаш, модмаш-влак организавталтэ.

Конституцо проектым лончылмо гыдым, ш у к о устарымаш да вашталтымаш-влак ышталтыч. Мутлан: „Победа“ колхоз члэн-влак Конституцо проектын 119 статйашкэ—„стахановла ыштышэ колхозник-влак ланат ыштэн налмэ трудэныжын кокла чотшым чотлэн, отпускым пуаш“—манын устарышым ыштат.

„Волгыдо“ колхоз члэн Шамшийэв Конституцо проектын 127 статйашкэ „Прокурор дэн кэлшымешкэ вэрласэ орган-влак лан преступник-влакым чараш правам пуаш“. Тудак 100 статйашкэ тыгай устарышым пурташ кўшта:—„Тыршышэ массын совет депутат-влакышэ чыла ышкэ пашаштым сэкций-влак кочыштат. Производствэ-влакыштэ депутат группо-влакым организавташ. Йал судйам ик ийлан сайлат. Чыла нуно-влак тыршышэ массэ, совет депутат-влак да сайлышэ-влак ончылан отчетым ыштат“.

Ново-Троицк йал совет кбргысб колхоз члэн-влак 143 статйашкэ тыгай вашталтыман, устарышым ыштат—„сорла дэн чогытым трактыр да комбайн дэн алмашташ да „Л.С“ буквам (Ленин, Сталин)“—манын устарышым пурташ йодыт, тулэч молат.

Сайлышэ-влак йодмашышт кэчын кушкын шога. Сайлалтшэ -влак кудыжо массын йодмыжым оправ-

дательэн огыл, пашам аламан ыштэн, сайлышэ-влак тэргат. 10 йал совет-влак пумо материйал почэл, 54 отчет ыштышэ депутат-влакышын 3-шо мбвгэш ужыкталтын.

Район совет влак сйээд почылтмэшикэ шуко жап кодын огыл. Йужо ик участка озанлык политик кампаньэ пугыракат пушкыдын кайа. Кылмаш куралмашым районштына тўн чотышто шуктэнна, вольык брчыктарыманитэ ончык каймашна уло гын, моло пагавлак дэнэ районна вараш кодэш. 1936 ийлан кугыжаныш шыл пуаш план улыжат—62,6 процент тэмын, 4-шэ квартал окса погынаш плаг—12,6 процент гына тэмын. Тэлылан вольык вича ыштыман аламан кайа да курго йамдылмашыт силос—37,5 процент, лышташ курго—26 процент, тумак—8 процент, кокымышо гана шудо солымаш—1,6 процент гына тэмымэ.

Пугыракшым ты паша-влак дэн Урайде, Йанагуш, Изэ-Соказа йал совет-влак вараш кодыт. Ты йал советысэ сэкцэ, депутат группо-влак пашам йалт огыт ыштэ. Урайде йал совет прэдседатэль пашаш кумда колхоз массым шушаш гыдым, к в а р т и р олсашыжэ „Йал совет члэн, исполнитэль-влак дэч моло-влак лан пураш огэш лий“—манын сэрэн пыжыктэн, массэ дэч ышлын.

Шушаш кэчылаштэ ыштышаш порыс—тыдэ чыла вараш кодшо паша-влакыш чыла шонымашым ушэн, совет-влак сйээдшэ сэгымаш-влак рапорт п у а ш права налаш кучэдалман.

Сурэтыштэ. Артукина лүмэш колхоз (Азово-Шэм тэтыгыс край, Сольский район) ласу бригадыштэ Конституцо проектым колхоз парторг С. Д. Змэйэв йолташ лончылмашым эртарат. (Поповын фотожо).

НКВД пэлэнсэ комсомол организацын пашаж гыч

Октябрын 20-жо НКВД пэлэнсэ комсомол организацын чумыр погынымашыжэ эртаралтэ. Погынымаш группорг влак сайлымашым эртарыш.

Погынымашыш толшо комсомолэц влак, комсомол организацын ситыдымаш пашашт влакым тўжвак луктыч. Пэрвойак комсомолэц влак 7 йэж гыч иктыжат ты мартэ политучобыш коштын огытыл. Комсомолэц влак ышкэныштын идэйно-политик шинчымашыштым нблталашлан нымо пащам огыт намийэ. Комсомол озанлык (дэла) влак кушто лийэтушто почаягыт. Улшо 5 ой лидыш (протокол) влакат сайын оформительмэ огыл. Мутлан: 8 ийулышто лийшэ чумыр погынымаш ой пидышым налына. Ты погынымаштэ Косарэв йолташын Пўтывь Ушэм Х-шо сйээдэш ыштымэ докладшэ лончылаштын да пунчалмутэш тыгэ сэралтын:

„Слушали информацию 4 чело-века. Победоносная борьба за

построение без классового общества. Увеличение производственного труда“.

Кокымышо номэран ой пидышэш тыгэ сэрымэ: Повестка дья: Доклад Косарева на X с'езде ВЛКСМ.

Ступали. Постановили: Принять за основу, проводить в жизнь“.

Сэдэ мут влак дэн погынымаш пунчалмут влак кодыт, нымо пашат огэш намийалт.

НКВД пэлэнсэ парторганизацэ (парторг-Тимирханов) ВКП(б) райком 17-шэ сентябрысэ засэданын „Каширин“ колхоз комсомол организацэ нэргэн лукмо пунчалмутышто чыла пэрвичнэ парторганизацэ парторг-влак лан пэрвичнэ комсомол организацэ влак пашам сайэмдымаштэ практичэскэ полышым пуаш кушташ“—манын пунчалмут ильэ гынат, комсоорг отчетым колышт, полышым пумыжо ок кой.

Комсомол чумыр погынымаш чыла ты ситыдымаш влакым ушыш налын ончыкешлан организацын пашажым сай корныш кодаш да комсомол озанлыкым (ой пидышым, моло дэла влакымат) сай оформительлаш, политик тунэмашыш кўрылтдэ, йамдылалт толаш пунчалышэ.

Йошкар армий ратыш стахановла ыштышым, значиктым пуэна

„Партизан“ колхозышто (Монар йал совет) Пэзайэв Йакуп дэн Йаникэйэв Алэк, сандр 1915 ийыштэ шочшо влак улыт да Йошкар армий ратыш налылтыч.

Пэзайэв Йакуп колхозышто пашам стахановла ыштыш, 200 утла трудэньжэ уло. 11-шэ октябрыштэ лийшэ колхоз чумыр погынымаш Пэзайэвым, пашам сай ыштымыжлан 50 тэвгэ окса дэн пблэклыш.

„Колхозышто кузэ тыршэн пашам ыштышым гын, тугак совет элымат чот аралэм“—маньэ Пэзайэв.

Йаникэйэв Алэксандр ГТО, ГСО да „ворошиловский стрелок“ значок налаш нормым сдаватылэн. Йошкар армийыш значикст лийын кайа.

Колхоз чумыр погынымаш кўштымб почэш—ТОКМУРЗИН Н.

4-шэ квартал окса погынаш миймэ нэргэн СВОДКО

(1936 ий 20-шо октябрлан)

ЙАЛ СОВЭТ ВЛАК ЛҮМ	Окса погынаш	
	План	Тэмал. гыч % ден док.
Нэргэ	17433	20,0
Ардаш	99743	19,2
Козаш	26623	18,0
Кужнур	45807	17,1
Йанагуш	75382	15,7
Тымбай	58605	15,3
Йылыш	62875	15,1
Кўрзэ	40026	15,0
Нагрэтдин	18887	13,4
Монар	54673	13,0
Н-Троицк	35670	12,0
К-Шадэ	74887	11,5
Чорай	48256	10,5
Брўховко	48964	10,0
Соказа	26722	9,7
Мишкан	44216	8,8
Павай	29564	8,4
Мавльўт	57872	7,4
М-Накарёк	39894	7,2
Кэмэй	34350	6,0
К-Тамак	23458	4,3
Урайде	94374	3,0
Пайтара	36460	3,0
К-Соказа	88228	1,5
ЧЫЛАЖЭ	997,1	12,6

Колхоз-влаклан ўмырәшлан мландә пумаш

Ўмырәшлан мландә дәнә пайдаланымә права, тыдә Сталин йолташын указаныжым да партий дән правителствын политикшым илышын прамай пуртымаш уләш. Колхозник ударник влакын кокымшо всәсойуз но сйәздыштын рәшәнәыштыжә, йал озанлык артәл уставын кокымшо пунктәшжә тыгә возымо:

„Кажнә артәллан мландым срок дәч посна кучашыжә, Советын район исполнителнә комитәтшә кугыжаныш актым пуа. Тыдә актәш мландын кугышшо, границижә точно ончыкталтәш. Артәлын мландыжым иземдаш ок лий. Тыдым кугыжаныш фондосо йара кийшә мландә гыч альә шкәт озанлыккан влак кучымо уто мландә гыч кугемдаш лийшә“.

Тывәч палә: колхоз-влаккан кугыжаныш акт пумаш пәш куго пилитик значәнән уләш.

Колхозлан ўмырәшлан мландә дән пайдаланашыжә, мландым пәнгыдәмдымаш, мландә пашаштә большевик порәдкым кодымаш, мландә пашаштә улшо ситыдымаш влакым (закон дәч посна пүчкәдымаш да ушкалымаш туләч молат) пытарышашлан пәнгыдә границим ышталтәш.

Пәнгыдәмдымә границим мландәш пасу савуртышым прамай шывдаш, кажнә колхоз бригадылан пасу савуртыш пытымәш паша ыш т а ш, к о л х о з л а н ы шкә паша куралжә дәнә мландыштыжә күкшә культуран пәнгыдә озанлыкым ышташ әрыкым пуа.

Тачсә кәчылан Мишкан землә устроителә отряд, Мишкан районын 12320 гектар кумдык мландыштыжә, 107 колхозышто кугыжаныш акт пушаш камәральный дән пасу паша пәлжым срок дәч ончыч шуктыш. 1936 ийын кәвәж жап производствәнә-тәх-

нический нормыжым 150 процент тәмыш.

Срок дәч ончыч планым темаш партий дән правителствын, специалист влак ончылан почотно, техничскә дән политическә задачым—йал озанлык артәл уставын кокымшо пунктәштыжә —„Мландым ўмырәшлан пәнгыдәмдаш“—манын ончыктымашым шуктымаштә колхоз-влак, в ә р л а с с ә орган-влак кугын польшым пуыч.

Район көргышто кугыжаныш акт пуаш йамдылалтмә пашам (мландә проейктым райисполком президиум дәнә мландә комисә йуридикескә оформитылымаш) жапыштыжә эртарымә дәнә, пасу пашамат жапыштыжә тўвалаш да колхоз-влаккан паша вийым прамай органи зоватлашышт әрыкым пуа. Землә устроителә - влакын производствәнә пашаштышт йамдылымә кадр-мәршик-влак куго польшым пуыч.

Тугак отрядлан кўрылдә, жапыштыжә оксам пуэн шогымашат полшыш.

Районна, йамдә улшо кугыжаныш акт-влакым жапыштыжә колхоз-влаккан пуэн шога гын, правителствын 1936 ий 1 ноябрлан пуэн шукташ ыштымә задачым шукта. Тыдлан вәрч мәннан чыла йбннат уло, колхоз-влакын 80 процентшә кугыжаныш актым налын, 20 процент, йамдә акт-влакым пуэдән пытарышаш гына кодо

Актым налшашлан кажнә колхоз, озанлыкыштыжә улшо ситыдымаш влакым, кугыжаныш пумо обзателствым жапыштыжә шуктыман да мландә дән ўмырәш пайдаланымә кугыжаныш актым налшаш колхоз озанлыкым пәнгыдәмдымаш дән ваш лийман.

Мишканысә мландә паша отряд начальник КУЛИКОВ

СОВЕТ УШӘМЫШТӘ МАСКА ДӘН КРЭДАЛМАШ

Карәл АССР Рәболь районсо йәрыштә улшо изә островыш „Конәц-остров“ колхоз гыч комсомоләц влак Йаков Тәрво дән Фәдор Трифонов эр ўжара коймо годымак кол кучаш мийәнәт. Нунын дәк куго шәм маска, а тунамак вәс маска ләктыныт. Тәрво ик маскәжым лўйән пуштын, а вәсыжә эмғанәт, чашкәрлашкә кудал шылын. Тәрво эмғанышә маска почәш куржышжла йәкләшт возын. Тыдә жапыштә эмғанышә маска Тәрво ўмбалкә кәржалтын. Тәрво пырчат аптыраныдә, маскан умшашкыжә пычал рўдым шуралтән. Коктын крәдалаш тўвалыныт. Тушко Фәдор Трифонов мийән шуын да маскан дробовик пычал дәнә лўйән пуштын.

Комсомоләц влак сайчн тыпланәнат шуын огытыл, нунын дәкә чашкәрла гыч адак кок маска ләктыныт. Комсомоләц влак лўйәш тўвалыныт. Иктыжым пуштын, вәсыжә вўдыш тәрштән, ийын кайән.

(„Правда“ гәзәт гыч)

Шөртнө самородкым мумо

Ростов-Дон ола лышнә пытаргыш жапыштә „Азчәрозолото“ трәстын прийсклаштыжә Лаба, Бәскәс да Рошкоа әдәр воктәнә 10 гыч 40 грамм мартә нәлгытан йатыр шөртнө самородкым мумо.

(„Экономическая Жизнь“)

БАШКИРИЙЫШТӘ

Аксәновәш нугудо шөр завод ышталтәш

Альшәй районышто, Аксәново станцә лышан нугудо шөр гыч консәрвә ыштышә завод ыштымашлан йамдылалтмац кайа. Ты завод ыштышашлан 6.000.000 тәвгә окса ойчаралтын.

(Баш ТАСС)

МАРДӘЖ ДВИГАТӘЛЬ

„Социализм“ колхоз(Чишма район) молочно-товарнә фермышкә вўд пуашлан кут имнә вийан мәрдәж двигателыым ыштән.

(БашТАСС)

„6 тонн азырлалтын“

Районыштына курго йамдылымаш паша пуырак аламан кайа. Силос йамдылымаш план улыжат 37,5 процент, лышташ-курго туләчат шагал, 26 процент вәлә йамдылымә.

Йужо ик колхоз-влак курго йамдылымаш пашаш йалт йўштын ончат, адак кургым изыш йамдылат гынат, сводкымат жапыштыжә огыт пу. Тә вә „Муралов“ колхоз счәтовод—Мишинькин Михаил йамдылымә курго нәргән

ИСПАНЙСӘ КРЭДАЛМАШ

Правителствәннә войска сәнгашак кучәдаләш

МАДРИД, 11. Орабра агәнствын увәртарымыжә почәш, кәчывал фронтисо Мәдәлын районышто правителствән войска мятәжник влакым шалатән, тушманын кок кавалерий эскадронжо лўдүн кудалын. 30 мятәжник колән, шуко эмғанышә лийын.

ЛОНДОН, 11. „Сәндәй таймсын“ увәртарымыжә почәш, Мадрид гыч касвәлкыла да йўдвәлкыла правителствәннә войска мятәжник вәштарәш контрактакым ыштән. Йўдчм крәдалмә годым Сан-Мартин да Вальдәйгләснас районышто калык милицә отряд ончыко кайән. Тунамак Навальпәралыш наступләнвчм ыштәныт, мятәжник влакын войскажә куго улмылан кбра чакнаш логалын. Мятәжник войска правителствәннә войска позициш 50 утла йәя колышо либомбым кышкымә дәч вара йын.

Македа гыч йўд вәлкыла изыш ончыко кайчынәт.

Правителствәннә войска контрактакым ыштән, мятәжнә войска Малага провинциш шогалын. Ты контрактакыштә 80 мятәжник колән, пләныш 30 йәным налмә. Мятәжник влакын самолотышт Малага олаш да калык милицә лагәрыш адак уәш бомбым кышкән. Овиәдон касвәл ротонжо птыньәк гайак горняк влак кидчшәт.

ПАРИЖ, 11. Гавасын увәртарымыжә почәш, Навальпәрал районышто правителствәннә бронәпойезд мароккан да вәс әлләсә ләгион часть дәнә ыштынә мятәжник влак колонным шалатән.

Ваш лийын крәдалмаштә мятәжник влак кокла гыч ствәннә войска позициш 50 утла йәя колышо либомбым кышкымә дәч вара йын.

Тунәмаш огыт кошт

Күрзә йал совет участкыштә тунәмшә допризывник-влак тунәмаш чылан огыт кошт. Тә вә „Чәвәрнур“ колхоз гыч 6 допризывник тунәмаш толын ильә, тувәчын 3 гына коштыт, а кумытшо пошкыдо йал-влакыш покро пайрамыш да суртышкышт кайән жапым эртарат.

Ты пунктышто чылажә 35 допризывник тунәмаш тийыш гын, 10-16 йәя гыла тунәмаш толыт.

САЙПАНОВ

Чома влаккан условий укә

„Крупскайа“ колхозышто (Мишкан йал совет) шотышым 24 чома шочын ильә. Ты чома влаккан сай условий кодалтын огыл, вичашкә пурәт гын, пулвуй гыч лавра, вуйжат ләвәдалтын огыл, йўр вўд чома влакым кылмыкта. Садылан вәрч 11-шә октябрыштә ик чома кылмән колән.

Колхоз вуйлатышә Сальяйәв П. вольчккан кўләш условийым кодаш огәш и оно.

Кызытак чома кылмән колмбйго варажым туләч... КОЛХОЗНИК

Зам. отв. ред. С.М. ВАСИЛЬЕВ

Объявление

Мишкинская заготконтора ОРС-а Уралвагонстроя с 3-го октября открывает приемные пункты по закупке скота, крупного рогатого и овец.

1) В Мишкине, 2) на ферме близ дер. Нижне и Верхне-Сорокиной 3) В Чураеве, 4) В Новотроицке. Все колхозы и граждане желающие продать свой скот могут приводить на пункты, все расчеты производятся на месте сдачи скота. Мишкинская заготконтора ОРС-а УРАЛВАГОНСТРОЯ.

Сүрәтыштә. Комитәри лўмәш колхоз, Виницә облас, парторг И. И. Слзәрәчук йолташ ордәноносәц Нанзәван бригадыштыжә, кавымә жапыштә Конституцим оскән угландера. (Шмульзевын фотожо)

Тунәмшә-влаккан шокшо кочыш

Мәтыр йал тўвалтыш школышто 1-шә октябр гыч шокшо кочыш пукшы-маш организоватлалтә.

Шокшо кочыш пукшаш продуктына уло да тәлә гочлан ситышашлык. ЙУКЧУБАЙӘВ